

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 87g/2020

privind excepția de neconstituționalitate
a unor dispoziții din articolul 326 alin. (1) din Codul de procedură penală
(modificarea acușării în ședința de judecată în sensul agravării ei)

CHIȘINĂU

29 septembrie 2020

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 3 iunie 2020,
Completată prin cererea din 4 iunie 2020,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 29 septembrie 2020, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior” din articolul 326 alin. (1) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Dorin Popescu, în interesele nei Maria Muntean, inculpată în dosarul nr. 1-2777/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Ana Cucerescu, în baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rol la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, se află cauza penală de învinuire a nei Maria Muntean de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 217¹ alin. (4) lit. d) [*circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare comisă în proporții deosebit de mari*] din Codul penal.

4. În cadrul ședinței de judecată, procurorul a solicitat, în baza articolului 326 alin. (2) din Codul de procedură penală, amânarea examinării cauzei pe un termen de o lună de zile și restituirea dosarului procurorului pentru completarea învinuirii cu unele circumstanțe reflectate într-un raport de expertiză. Partea apărării a solicitat respingerea acestui demers, invocând că nu există circumstanțe/probe noi necunoscute acuzării și care ar fi susceptibile să influențeze încadrarea juridică a faptei. La rândul ei, instanța a admis demersul procurorului.

5. Printr-o ordonanță din 20 mai 2020, procurorul a completat învinuirea imputată dnei Maria Muntean cu un nou episod infracțional, însă încadrarea juridică a faptei a rămas aceeași.

6. Pe 1 iunie 2020, dl avocat Dorin Popescu a ridicat, în interesele dnei Maria Muntean, excepția de neconstituționalitate a textului „dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior” din articolul 326 alin. (1) din Codul de procedură penală.

7. Printr-o încheiere din aceeași dată, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

9. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 326

Modificarea acuzării în ședința de judecată în sensul agravării ei

„(1) Procurorul care participă la judecarea cauzei penale în primă instanță și în instanța de apel este în drept să modifice, prin ordonanță, învinuirea adusă inculpatului în cadrul urmăririi penale în sensul agravării ei **dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior**, aducând la cunoștință inculpatului, apărătorului lui și, după caz, reprezentantului legal al inculpatului noua învinuire. În asemenea situație, instanța, la cererea inculpatului și a apărătorului lui, acordă termen necesar pentru pregătirea apărării de noua învinuire, după ce judecarea cauzei continuă. În instanța de apel, procurorul poate modifica acuzarea în sensul agravării doar în cazul în care a declarat apel.

(2) Dacă, în cadrul judecării cauzei, se constată că inculpatul a săvârșit o altă infracțiune sau că au apărut circumstanțe noi care vor influența la încadrarea juridică a învinuirii aduse lui, sau că infracțiunea incriminată a fost comisă în coparticipare cu altă persoană care a fost scoasă de sub urmărire penală, instanța, la cererea procurorului, amână examinarea cauzei pe un termen de până la o lună și o restituie procurorului pentru efectuarea urmăririi penale privind această infracțiune sau pentru reluarea urmăririi penale, în modul stabilit la art. 287, pentru formularea unei învinuirii noi și înaintarea acesteia inculpatului, cu participarea apărătorului. În primul caz, instanța restituie dosarul penal fără rechizitoriu și fără procesul-verbal al ședinței de judecată și anexele la el, iar în situația când cauza se restituie

procurorului în vederea reluării urmăririi penale în privința persoanei scoase anterior de sub urmărire penală pentru aceeași faptă, instanța restituie dosarul penal cu rechizitoriu. După aceasta, materialele noi, dobândite în cadrul urmăririi penale, se aduc la cunoștință inculpatului, apărătorului acestuia și celorlalți participanți interesați, în condițiile prevederilor art. 293 și 294, apoi cauza se prezintă în instanța respectivă pentru continuarea judecării. La demersul procurorului, termenul stabilit în prezentul alineat poate fi prelungit de instanță până la 2 luni, la expirarea căruia cauza, în mod obligatoriu, se trimite instanței pentru continuarea judecării.

[...]"

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției de neconstituționalitate afirmă că textul „dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior” din articolul 326 alin. (1) din Codul de procedură penală contravine articolului 23 alin. (2) din Constituție (calitatea legii), pentru că legislatorul nu a specificat clar în care condiții și situații se consideră că infracțiunea imputată ar fi mai gravă decât cea incriminată anterior.

11. În opinia sa, acest vid legislativ denotă faptul că Parlamentul și-a exercitat în mod nepotrivit competența, prevăzută de articolul 72 din Constituție, de a stabili infracțiunile.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior” din articolul 326 alin. (1) din Codul de procedură penală. Acest articol prevede cazurile în care poate fi modificată acuzarea în ședința de judecată în sensul agravării ei.

16. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care procurorul a completat învinuirea cu un nou episod infracțional (a se vedea *supra* § 5), iar instanța de judecată trebuie să verifice legalitatea și

temeinicia acestei completări. Prin urmare, Curtea consideră că prevederile contestate pot fi aplicate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

17. Curtea constată că prevederile criticate au făcut anterior obiect al examinării sale. În acest sens, Curtea a pronunțat Hotărârea nr. 5 din 17 martie 2009, prin care a constatat constituționalitatea articolului 326 alin. (1) din Codul de procedură penală din perspectiva articolelor 20, 21, 26, 54 și 119 din Constituție.

18. Totuși, de principiu, această situație nu poate să constituie un impediment pentru a solicita controlul de constituționalitate al unor prevederi din perspectiva altor critici de neconstituționalitate. În astfel de cazuri, Curtea trebuie să verifice dacă sesizarea conține argumente noi sau dacă există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea (a se vedea DCC nr. 40 din 8 mai 2018, § 18; DCC nr. 124 din 25 noiembrie 2019, § 17; DCC nr. 25 din 2 martie 2020, § 19).

19. Curtea observă că prezenta excepție de neconstituționalitate pune în discuție o problemă nouă în raport cu sesizările anterioare referitoare la acest subiect, *i.e.*: calitatea legii.

20. Curtea menționează că articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile (a se vedea HCC nr. 12 din 14 mai 2018, § 38; HCC nr. 22 din 1 octombrie 2018, § 32; HCC nr. 24 din 17 octombrie 2019, § 110). În jurisprudența sa, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 38 din 8 iulie 2016, § 35; DCC nr. 44 din 22 mai 2017, § 18).

21. Sub acest aspect, Curtea observă că autorul excepției de neconstituționalitate nu a invocat incidența și nu a demonstrat o ingerință într-un drept fundamental concret. El a afirmat că condițiile incerte de tragere la răspundere penală poate afecta, *in abstracto*, viața privată, proprietatea, libertatea etc.

22. Curtea menționează că Codul de procedură penală este publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Prin urmare, nu există niciun dubiu cu privire la faptul că dispozițiile contestate îndeplinesc condiția accesibilității.

23. Cu privire la condiția previzibilității, Curtea își reiterează jurisprudența în materie, în care a stabilit că Codul de procedură penală nu poate să abunde în texte explicative. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept procedural penal (a se vedea, în acest sens, DCC nr. 124 din 30 octombrie 2018, § 24; DCC nr. 152 din 29 noiembrie 2018, § 24).

24. Totodată, Curtea reamintește că ea nu poate examina, prin prisma Constituției, dacă autoritățile interpretează și aplică corect legea (a se vedea DCC nr. 54 din 16 aprilie 2019, § 22). Competența de a aplica legea în circumstanțele invocate revine în exclusivitate instanțelor judecătorești (a se vedea DCC nr. 116 din 15 decembrie 2017, § 27; DCC nr. 32 din 29

martie 2018, § 22; DCC nr. 75 din 9 iulie 2018, § 26; DCC nr. 6 din 23 ianuarie 2020, § 29; DCC nr. 28 din 12 martie 2020, § 56).

25. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul juridicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a textului „dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior” din articolul 326 alin. (1) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Dorin Popescu, în interesele dnei Maria Muntean, inculpată în dosarul nr. 1-2777/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 29 septembrie 2020
DCC nr. 106
Dosarul nr. 87g/2020